

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Genel Sekreterlik

Sayı : E-73112577-010.10-722

12.01.2026

Konu : Cuma İzni

TÜM ÜNİVERSİTELERE

İlgi : a) 2016/1 sayılı Genelge.
b) 04.04.2018 tarihli ve E.26649 sayılı yazımız.

8 Ocak 2016 tarihli ve 29587 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2016/1 sayılı Başbakanlık Genelgesinde Anayasa ve ilgili mevzuatla güvence altına alınan dini inanç hürriyetinin bir gereği olarak; cuma namazı saatinin mesai saatlerine denk gelmesi halinde kamu kurum ve kuruluşlarımızda çalışanlardan isteyenlere mesai kaybına neden olmaksızın izin verileceği düzenlenmiştir. Kurulumuz Başkanlığının tüm üniversitelere gönderdiği 04.04.2018 tarihli ve E.26649 sayılı yazısı ile yukarıda bahsi geçen Genelge dikkate alınarak *"Yükseköğretim Kurumlarımızda mesai, ders, sınav ve uygulama saatlerinin Cuma namazı saati ile çakışması halinde eğitim ve öğretim faaliyetlerinde bir aksaklığa meydan vermeden gerekli tedbirler alınarak isteyen akademik ve idari personel ile öğrencilere gerekli kolaylığın sağlanması; mesai saatleri ve/veya ders çizelgeleri, uygulama ve sınav saatlerinin bu doğrultuda düzenlenmesi"* hususu bildirilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 24'üncü maddesi ile güvence altına alınan din ve vicdan hürriyeti, yalnızca bireyin inancını açıklama veya açıklamama serbestisini değil, bu inancın doğal ve zorunlu sonucu olan ibadetlerin fiilen ve serbestçe yerine getirilebilmesini de kapsayan temel bir anayasal haktır. Anayasa'nın 42'nci maddesinde güvence altına alınan eğitim ve öğretim hakkı ise, bireyin eğitim faaliyetlerine erişiminin ve bu faaliyetlerden yararlanmasının kesintisiz biçimde sağlanmasını amaçlamaktadır. Bu iki temel hakkın birlikte değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Bu itibarla, din ve vicdan hürriyetinin kullanımını engelleyen veya fiilen imkânsız hâle getiren uygulamalar kadar, eğitim ve öğretim hakkını zedeleyen düzenlemelerden de kaçınılması; her iki hakkın özüne dokunulmaksızın, birlikte ve dengeli biçimde kullanılmasını teminen gerekli tedbirlerin alınması, Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü ilkesinin idare bakımından doğal bir sonucudur. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamında yükseköğretim kurumlarının yıllık eğitim-öğretim programı ve akademik takvimin belirlenmesi ile ders saatleri ve sınavlarına ilişkin düzenlemeler yükseköğretim kurumunun yetkili kurullarının yetkisi dahilinde olsa da söz konusu yetkinin kullanımı Anayasa ile güvence altına alınmış temel hak ve özgürlükleri sınırlayıcı veya ortadan kaldırııcı biçimde yorumlanmamalıdır.

Yükseköğretim kurumlarında cuma namazı vakitleri ile çakışan mesai, ders, sınav ve uygulama düzenlemeleri bakımından, akademik ve idari personel ile öğrencilerin din ve vicdan hürriyetlerini fiilen kullanabilmelerini teminen gerekli kolaylıkların sağlanması, Anayasa'nın 24'üncü maddesinde güvence altına alınan din ve vicdan hürriyeti ile 42'nci maddesinde düzenlenen eğitim ve öğretim hakkının birlikte korunmasının doğal bir sonucudur. Bu çerçevede, yükseköğretim kurumlarında cuma namazı vakitleri ile çakışabilecek nitelikteki mesai, ders, sınav ve uygulamalara ilişkin düzenlemelerin, din ve vicdan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D0CA6DE1-F471-49AC-9DBA-BB9F453B7C37

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Genel Sekreterlik

hürriyetini fiili kullanımını ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin sürekliliğini birlikte gözeten bir yaklaşımla yeniden değerlendirilmesi; söz konusu faaliyetlerin, cuma namazı saatlerinde yerine getirilecek ibadetleri aksatmayacak şekilde planlanması ve gerekli idari tedbirlerin alınması hususunda gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Erol ÖZVAR
Başkan

Dağıtım:

Tüm Üniversitelere

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D0CA6DE1-F471-49AC-9DBA-BB9F453B7C37

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

